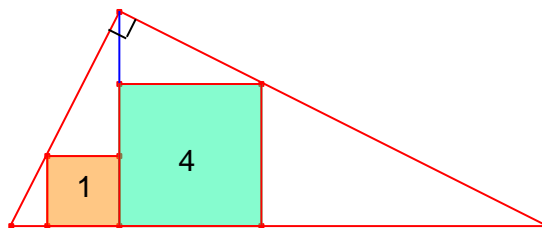

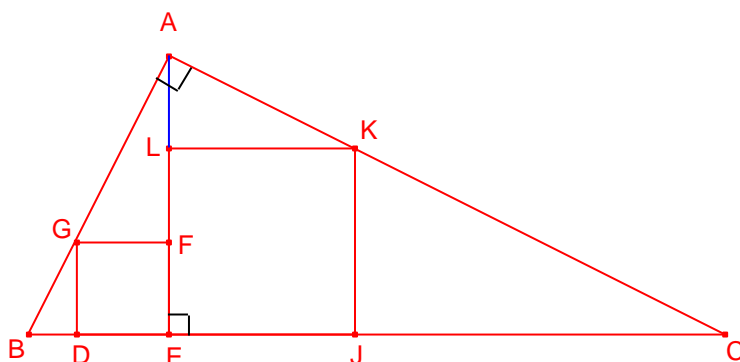
Problemes de Geometria per a l'ESO 325

3241.- Sobre l'altura i la hipotenusa d'un triangle rectangle s'han dibuixat dos quadrats d'àrees 1, 4.

Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del triangle rectangle exterior.

Solució:

Els triangles rectangles $\triangle AEB$, $\triangle CEA$ són semblants i de raó l'arrel quadrada de la proporció de les àrees, és a dir 1:2.

Siga $\overline{BE} = x$

Aleshores, $\overline{AE} = 2x$, $\overline{CE} = 4x$

$\overline{GF} = 1$

Els triangles rectangles $\triangle AEB$, $\triangle AFG$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{1} = \frac{2x}{2x - 1}$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{3}{2}$$

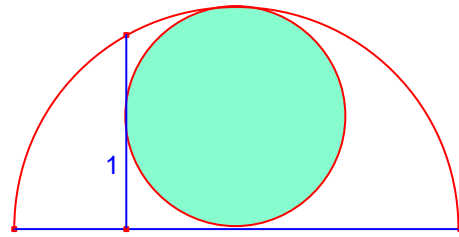
L'àrea del triangle $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 5x \cdot 2x = 5x^2 = \frac{45}{4}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{ABC}} = \frac{1 + 4}{\frac{45}{4}} = \frac{4}{9}$$

3242.- En la figura, calculeu l'àrea del cercle ombrejat.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB}$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PO} = r$

$\overline{OA} = 2r$

Siga la tangent a la circumferència $\overline{KL} = 1$

$\overline{OK} = r, \overline{OL} = 2r$

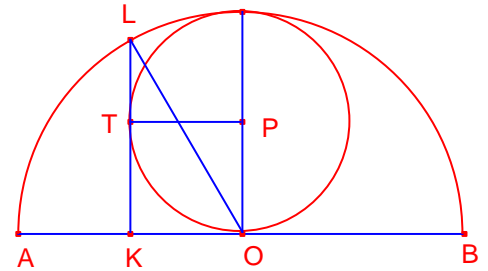
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKL$:

$$4r^2 = r^2 + 1$$

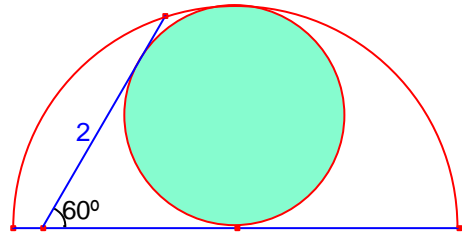
$$r^2 = \frac{1}{3}$$

L'àrea del cercle és:

$$S = \pi r^2 = \frac{\pi}{3}$$

3243.- En la figura, calculeu l'àrea del cercle ombrejat.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB}$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PO} = r$

$\overline{OA} = 2r$

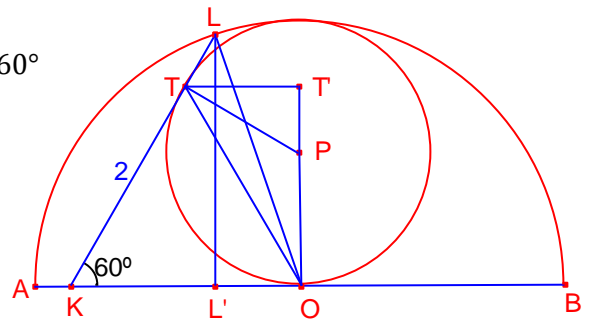
Siga la tangent a la circumferència $\overline{KL} = 2, \angle LKO = 60^\circ$

Siga $\overline{OK} = a, \overline{OT} = a$

Siga T' la projecció de T sobre OP .

$$\overline{PT'} = \frac{1}{2}r, \overline{TT'} = \frac{\sqrt{3}}{2}r$$

$$a = 2 \cdot \overline{TT'} = r\sqrt{3}$$

Siga L' la projecció de L sobre $\overline{AB}$.

$$\overline{KL'} = 1, \overline{LL'} = \sqrt{3}, \overline{OL'} = a - 1 = r\sqrt{3} - 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\overline{OL'L}$:

$$4r^2 = (r\sqrt{3} - 1)^2 + (\sqrt{3})^2$$

$$r^2 + 2\sqrt{3}r - 4 = 0$$

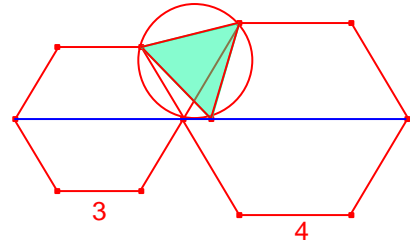
Resolent l'equació:

$$r = \sqrt{7} - \sqrt{3}$$

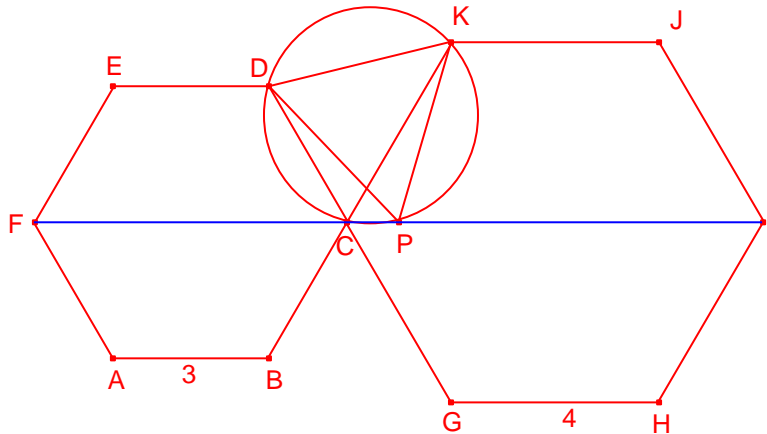
L'àrea del cercle és:

$$S = \pi r^2 = \pi(10 - 2\sqrt{21})$$

2344.- Dos hexàgons regulars de costats 3 i 4 tenen un vèrtex en comú i tres vèrtex alineats. La circumferència de la figura passa per tres vèrtex dels hexàgons. Calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Siguen els hexàgons regulars $ABCDEF, CGHIJK$ de costats $\overline{AB} = 3, \overline{GH} = 4$

Siga P la intersecció de la circumferència circumscripta al triangle $\triangle DCK$ i la diagonal $\overline{CI}$.

$$\angle DPK = \angle DCK = 60^\circ$$

$$\angle DKP = 180^\circ - \angle DCP = 60^\circ$$

Aleshores, el triangle $\triangle DPK$ és equilàter.

Siga $\overline{DK} = x$

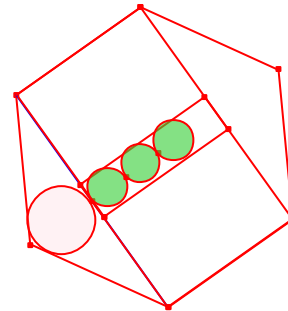
Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle DCK$

$$x^2 = 3^2 + 4^2 - 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot \frac{1}{2} = 13$$

L'àrea triangle $\triangle DPK$ és:

$$S_{DPK} = \frac{\sqrt{3}}{4} x^2 = \frac{13\sqrt{3}}{4}$$

3245.- En un hexàgon regular s'han dibuixat sobre dos costats oposats dos quadrats.
 Proveu que l'àrea del cercle rosa és igual a la suma de les àrees dels cercles verds.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

Siguen els quadrats $AEGH, DEJK$.

Siga la circumferència inscrita al triangle $\triangle AEF$ de radi $\overline{PT} = r$

Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QT} = s$

$$\overline{FT} = \frac{1}{2}c, \overline{AE} = c\sqrt{3}$$

L'àrea del triangle $\triangle AEF$ és:

$$S_{AEF} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}c \cdot c\sqrt{3} = \frac{2 + \sqrt{3}}{2} \cdot c \cdot r$$

Resolent l'equació:

$$r = \frac{2\sqrt{3} - 3}{2}$$

L'àrea del cercle de centre P és:

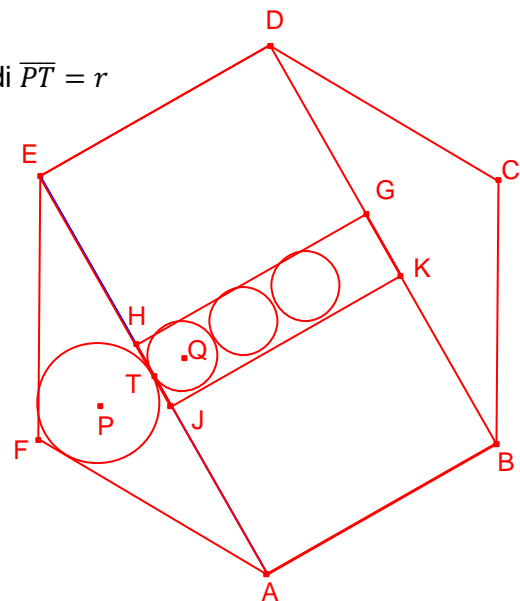
$$S_P = \pi r^2 = \frac{21 - 12\sqrt{3}}{4} \pi$$

$$\overline{HJ} = 2c - \overline{AE} = (2 - \sqrt{3})c$$

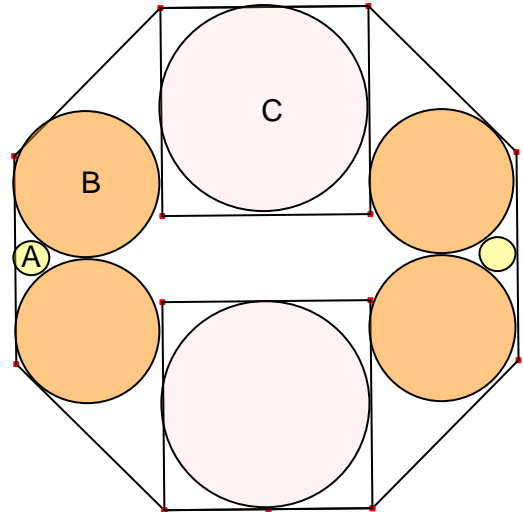
$$s = \frac{1}{2}\overline{HJ} = \frac{(2 - \sqrt{3})}{2}c$$

L'àrea de la suma de les tres circumferències de radi s és

$$S_3 = 3\pi s^2 = \frac{21 - 12\sqrt{3}}{4} \pi$$

3246.- La figura està formada per un octògon regular, dos quadrats i tres tipus de cercles d'àrees A, B, C .
 Calculeu la raó, $A : B : C$

Solució:

Siga l'octògon regular $DEFGHIJK$ de costat $\overline{DE} = c$

Siga el quadrat $HIMN$ de costat $\overline{HI} = c$

Siga r el radi de la circumferència inscrita al quadrat $HIMN$.

$$r = \frac{1}{2}c$$

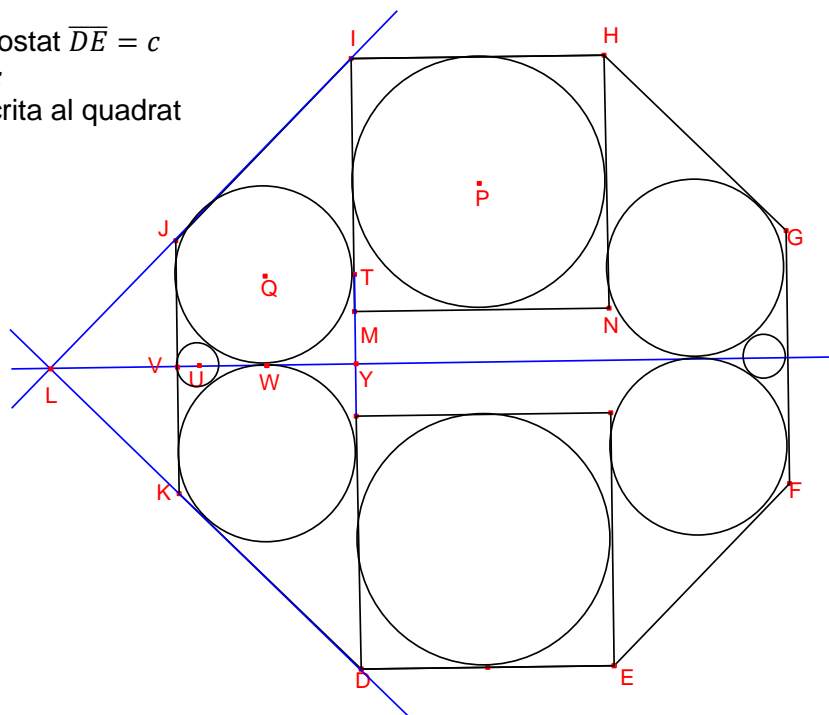
Siga la circumferència inscrita al triangle $\triangle DIY$ de centre Q i radi $\overline{QT} = s$

$$\overline{DI} = (1 + \sqrt{2})c$$

$$\overline{LY} = \overline{IY} = \frac{1}{2}\overline{DI} = \frac{1 + \sqrt{2}}{2}c$$

$$\overline{IL} = \left(\frac{2 + \sqrt{2}}{2}\right)c$$

$$s = \frac{2\left(\frac{1 + \sqrt{2}}{2}\right)c - \left(\frac{2 + \sqrt{2}}{2}\right)c}{2} = \frac{\sqrt{2}}{4}c$$

Siga la circumferència de centre U i radi $\overline{UV} = t$

$$\overline{QU} = s + t, \overline{QW} = s,$$

$$\overline{UW} = \frac{\sqrt{2}}{2}c - (s + t)$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle UWQ$:

$$(s + t)^2 = s^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2}c - (s + t)\right)^2$$

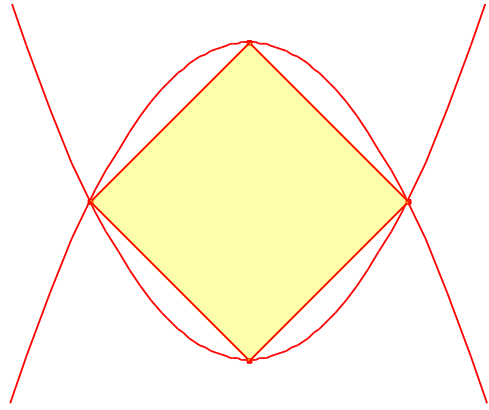
Resolent l'equació:

$$t = \frac{\sqrt{2}}{16}c$$

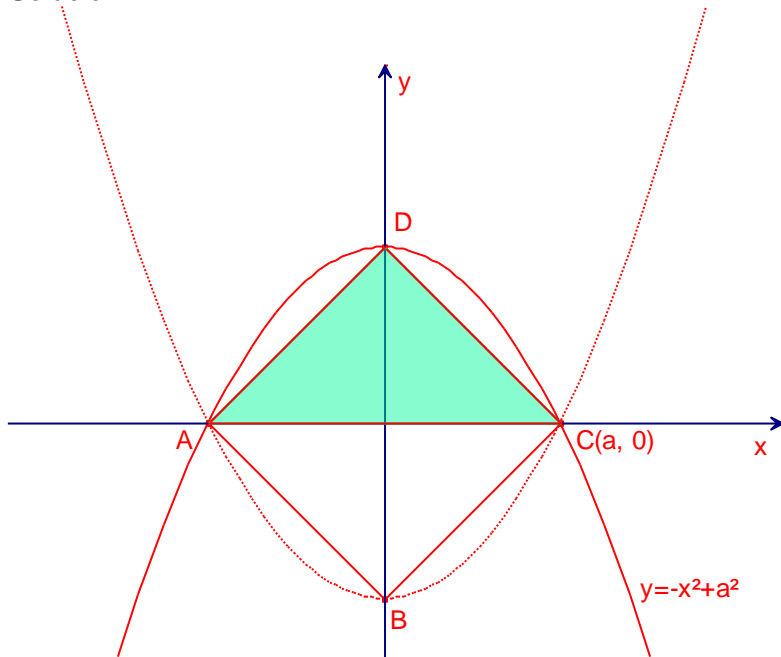
La proporció de les àrees dels tres cercles és igual a la proporció dels quadrats dels radis dels cercles:

$$A : B : C = \left(\frac{\sqrt{2}}{16}\right)^2 : \left(\frac{\sqrt{2}}{4}\right)^2 : \left(\frac{1}{2}\right)^2 = 1 : 16 : 32$$

3247.- En la intersecció de dues paràboles s'ha inscrit un quadrat.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrat i l'àrea afitada per les dues paràboles.

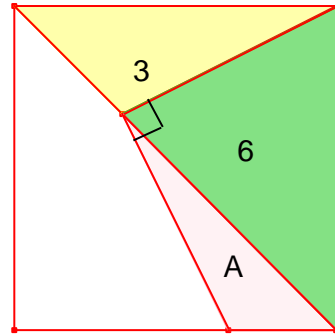
Solució:

Aprofitant la propietat d'Arquimedes de l'àrea de la paràbola:

$$\frac{S_{ACD}}{S_{arc}} = \frac{S_{ACD}}{\frac{4}{3}S_{ACd}} = \frac{3}{4}$$

3248.- Un punt sobre la diagonal d'un quadrat divideix la meitat del quadrat en dos triangles d'àrees 3 i 6. Determineu l'àrea del triangle ombrejat A.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ d'àrea 18

Els triangles $\triangle APD$, $\triangle CPD$ són iguals, aleshores:

$$\overline{AP} = \overline{CP}$$

$$S_{APD} = S_{CPD} = 3$$

$$\frac{S_{BCP}}{S_{DCP}} = \frac{6}{3} = 2$$

Aleshores, $\overline{DP} = \frac{1}{2}\overline{BP}$

Siguen K, L les projeccions de P sobre els costats $\overline{AB}, \overline{CD}$

Aleshores,

$$\overline{LP} = \frac{1}{2}\overline{KP}, \overline{DL} = \frac{1}{2}\overline{CL}$$

Aleshores,

$$S_{DLP} = 1, S_{CLP} = 2$$

$$S_{AKP} = 2 \cdot S_{DLP} = 2$$

El quadrilàter $BCPQ$ és inscripcible en una circumferència ja que té els angles oposats suplementaris.

$$\angle PCQ = \angle PBQ = 45^\circ$$

Aleshores, el triangle rectangle $\triangle CPQ$ és isòsceles.

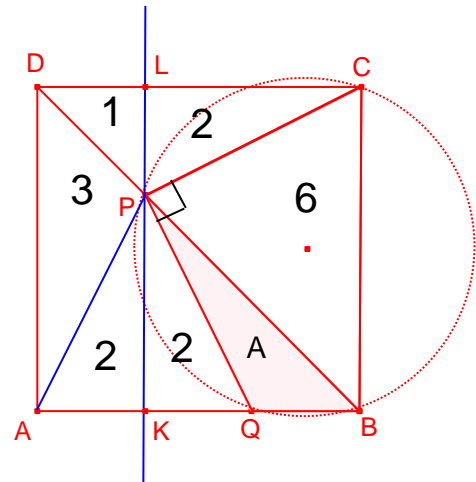
Aleshores, $\overline{PQ} = \overline{CP}$

Per tant, el triangle $\triangle APQ$ és isòsceles.

$$S_{AKP} = S_{AQP} = 2$$

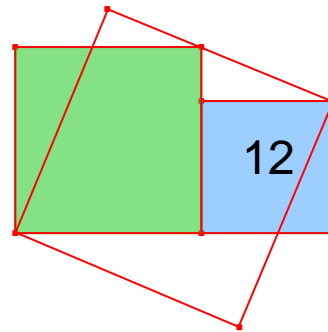
Aleshores, l'àrea del triangle $\triangle QBP$ és:

$$A = S_{QBP} = 9 - (S_{APD} + S_{AQP}) = 9 - (3 + 4) = 2$$

3249.- Dels tres quadrats de la figura el menut té àrea 12.
 Calculeu l'àrea del quadrat verd.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

$$\overline{AC} = c\sqrt{2}$$

Siga el quadrat $BEFG$ d'àrea 12, $\overline{BE} = 2\sqrt{3}$

Els triangles rectangles $\triangle CGF, \triangle PEF$ són igual (ACA)

Aleshores, $\overline{CF} = \overline{PF}$

$$\overline{CG} = \overline{PE} = c - 2\sqrt{3}$$

El triangle $\triangle CFP$ és rectangle i isòsceles.

$$\angle AFL = 45^\circ$$

Aleshores, el segments $\overline{AF}$ és mediatriu del segment $\overline{CP}$

Aleshores, $\overline{AC} = \overline{AP}$

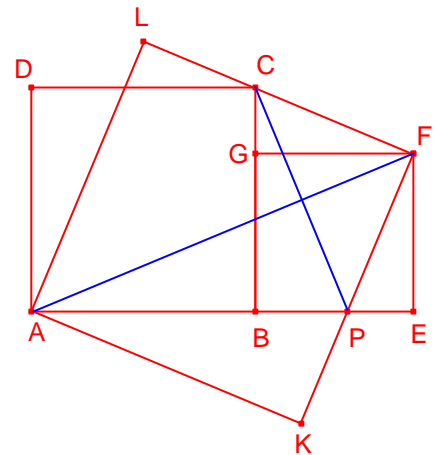
$$\overline{AP} = \overline{AE} - \overline{PE} = c + 2\sqrt{3} - (c - 2\sqrt{3}) = 4\sqrt{3}$$

$$c\sqrt{2} = 4\sqrt{3}$$

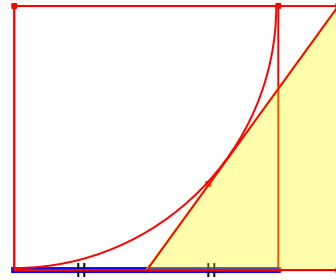
$$c = \frac{4\sqrt{3}}{\sqrt{2}} = 2\sqrt{6}$$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = c^2 = 24$$

2350.- En la figura s'ha dibuixat un quadrat.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del rectangle.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$.

Siga el quadrat $ADEF$ de costat $\overline{AD} = 2c$

Siga M el punt mig del segment $\overline{AE}$

Siga $\overline{BM} = x$

$\overline{AM} = \overline{EM} = c$

$\angle ADM = \alpha$

$$\tan \alpha = \frac{1}{2}$$

$\angle MBC = 2\alpha$

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \cdot \frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{4}} = \frac{4}{3}$$

$$\tan 2\alpha = \frac{2c}{x} = \frac{4}{3}$$

$$x = \frac{3}{2}c$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{1}{2}x \cdot 2c}{(c+x)2c} = \frac{x}{2(c+x)} = \frac{\frac{3}{2}c}{2\left(1 + \frac{3}{2}\right)c} = \frac{3}{10}$$

